خبرها

بودجه ۸۵ به استان‌ها نرسیده

ایسنا: عضو کمیسیون اقتصادی مجلس درخصوص لایحه متمم بودجه ۸۵ گفت: هنوز بودجه ۸۵ به استان‌ها نرسیده است، چه اصراری بر تصویب متمم بودجه است؟ عطاالله حکیمی با تاکید بر این‌که به علت حیاتی نبودن لایحه متمم ۸۵ رسیدگی به آن را به صورت عادی دنبال می‌کنیم گفت: تا زمان تخصیص بودجه ۸۵ در استان‌ها و شروع عملیات اجرایی پروژه‌های عمرانی، بررسی متمم نیز انجام و زمینه برای تصویب آن مهیا خواهد شد. نماینده رودبار تاکید کرد: اگر متمم ۳/۴ هزار میلیارد تومانی دولت در نیمه اول سال هم به تصویب برسد، باز برای اجرا به نیمه دوم سال موکول می‌شود. حکیمی به صورت تلویحی تردید مجلس از تخصیص به موقع بودجه ۸۵ را مورد اشاره قرار داد و تصریح کرد: دولت هنوز سازوکار لازم برای تخصیص بهینه بودجه را فراهم نکرده است، حال چگونه می‌تواند متمم را تخصیص دهد؟ امکانات، پرسنل دولت و شرکت‌های پیمانکار خصوصی در همان وضعیت قبلی‌اند، بنابراین دولت هرقدر در فکر ذخیره‌سازی بودجه باشد باز نمی‌تواند در اجرا تغییری ایجاد کند.

واردات برق در تابستان

فارس: قائم مقام مدیرعامل شرکت توانیر گفت: برای پاسخگویی به افزایش مصرف برق و جلوگیری از خاموشی‌های ناخواسته در فصل تابستان، واردات برق از کشورهای همسایه در این فصل به روزانه ۷۰۰ مگاوات افزایش خواهد یافت. مسعود حجت افزود: در حال حاضر روزانه ۶۰۰ مگاوات برق از کشورهای همسایه وارد می‌شود اما به دلیل اینکه مصرف برق در فصل تابستان افزایش می‌یابد در تلاش هستیم واردات برق از این کشورها با ۱۰۰ مگاوات افزایش به ۷۰۰ مگاوات برسد. وی اظهار داشت: به‌رغم اینکه روزانه ۵۰۰ تا ۶۰۰ مگاوات برق وارد کشور می‌شود روزانه ۳۵۰ مگاوات نیز به برخی از کشورهای همسایه برق صادر می‌شود. حجت در خصوص احتمال خاموشی در فصل تابستان گفت: مصرف برق در روزهای گذشته که درجه حرارت بالا رفته بود به ۲۹ هزار مگاوات نیز افزایش یافت اما مجدداً با کاهش دما تا حدودی مصرف برق کاهش یافت. وی افزود: شرکت توانیر برای پاسخگویی به مصرف برق تا مرز ۳۵ هزار مگاوات در فصل تابستان را بدون رزرو جدی پیش‌بینی کرده است اما اگر در همان لحظه افزایش دما و مصرف برق، نیروگاه بزرگی و یا خطوط مهمی از شبکه خارج شود شبکه برق با مشکل مواجه خواهد شد چراکه ذخیره کافی برق وجود ندارد. به گفته وی ذخیره برق در شبکه سراسری برق تنها ۵ درصد است که بسیار ضعیف و ناامیدکننده است.

گفت‌وگوی شرق با معاون وزیر نفت ونزوئلا پیش از اجلاس کاراکاس

آمریکا بر تصمیمات اوپک نفوذ زیادی دارد

رضا زندی

«چاوس» بی‌تردید رئیس‌جمهور نفت است. آن هنگام که بر مسند قدرت نشست ونزوئلا به دامان «اوپک» بازگشت و قیمت‌های ۱۰ دلاری نفت سیر صعودی گرفت. سران اوپک نیز به سپاس جشن ۴۰ سالگی این سازمان را در کاراکاس به پا نمودند و دبیرکلی را به علی رودریگرز هبه کردند. سال‌ها از این ماجرا می‌گذرد و «هوگو چاوس» با ایده فروش نفت ارزان به فقرای آمریکا و اروپا دوباره رئیس‌جمهور نفت شده است. پایان این هفته نیز اجلاس وزرای اوپک در کاراکاس تشکیل می‌شود. تاریخ دوباره تکرار شده است. وزیر نفت ونزوئلا خواهان کاهش تولید اوپک شده و چاوس اعلام کرده که علاوه بر آمریکا مایل است به فقرای اروپا نفت ارزان بفروشد. رئیس‌جمهور ونزوئلا از طرح فروش نفت به یورو حمایت کرده و قیمت‌های ۷۰ دلاری را عادلانه توصیف کرده است. چنین اظهارنظرهایی است که اجلاس این هفته اوپک را در کاراکاس اهمیتی مضاعف بخشیده است. چندی پیش معاون وزیر نفت ونزوئلا به تهران آمد تا درباره توسعه همکاری‌های پتروپارس در ونزوئلا مذاکره کند. گفت‌وگو با دکتر لوئیس ورما نیمه‌شب در مهمانسرای «صبا» کلید خورد. از اجلاس اوپک در کاراکس گرفته تا سیاست‌های چاوس درباره ارزان‌فروشی نفت، نفوذ آمریکا در تصمیم‌گیری‌های اوپک مورد بحث قرار گرفت و از مرزبندی‌های داخل سازمان تولیدکنندگان سخن به میان آمد. لوئیس دو سال مسئول تنظیم سیاست‌های اوپک بوده است. پیش از آغاز مذاکرات برای اینکه همکاری بلندمدت ایران و ونزوئلا را ترسیم کند از چنین تشبیهی استفاده می‌کند: «دو کشور می‌خواهند با هم ازدواج کنند.»

■■■

■ در سخنانتان به تمایل ونزوئلا برای همکاری بلندمدت با ایران اشاره کردید و برای نشان‌دادن منظور خود رابطه دو کشور را به یک ازدواج تشبیه کردید. حالا این سئوال مطرح می‌شود کدامیک داماد است و کدامیک عروس؟

پیداکردن عروس کار سختی است. فکر می‌کنم عروس ونزوئلا باشد و داماد ایران.

■ اگر همین استدلال شما را مبنا بگیریم بفرمایید جهیزیه این ازدواج (همکاری بلندمدت) از جانب ونزوئلا چه خواهد بود؟

با اینکه دو کشور ایران و ونزوئلا از لحاظ جغرافیایی فاصله زیادی دارند اما مشترکات بسیاری دارند. از سال ۱۹۷۹ ونزوئلا سعی کرده است که برنامه‌های اکتشاف و فرا ساحل اش را آغاز کند. اما به‌خاطر وجود مخازن نفت و گاز در خشکی، فعالیت‌های دریایی عقب افتاده بود. ما در سال ۱۹۹۷ مجدداً فعالیت‌های اکتشاف در بخش دریایی را آغاز کردیم. با اینکه ونزوئلا سابقه ۱۰۰ ساله در اکتشاف نفت دارد اما اکتشاف گاز در دریا برایمان تجربه جدیدی است. بنابراین پیرو مذاکراتی که با نماینده ایران در اوپک انجام دادیم با شرکت‌های باتجربه ایرانی مذاکره کردیم تا مهندسین‌مان را تربیت کنیم. آقای خاتمی (رئیس‌جمهور سابق) و آقای چاوس تفاهم‌نامه‌هایی را بین دو کشور امضا کردند که به ما اجازه می‌دهد تا درباره انرژی با ایران مذاکره کنیم؛ نظیر مذاکرات پترو. اس. ای (شرکت نفت ونزوئلا) با شرکت پتروپارس.

■ هنوز جواب سئوالم را نگرفته‌ام. شما همکاری تهران و کاراکاس را به تشبیه کشاندید. من هم در قالب تشبیه سئوال کردم منظورم این بود که در همکاری نفتی ایران و ونزوئلا شما چه منفعتی می‌توانید به ایران برسانید؟ چه جهیزیه‌ای می‌دهید؟

به‌نظر من ایران از روابط سیاسی با ونزوئلا خیلی استفاده خواهد کرد. چرا که می‌تواند رابطه بسیار خوبی با یکی از کشورهای آمریکای جنوبی داشته باشد. بعد از اینکه روابط را شروع کردیم به این نتیجه رسیدیم که دو کشور می‌توانند در زمینه‌های اقتصادی بسیار زیادی با هم همکاری داشته باشند. ایران تجربیات بسیار زیادی دارد. ما هم مایلیم از این تجربیات استفاده کنیم. مهندسین ایرانی می‌توانند در ونزوئلا که مخازن فوق‌العاده زیادی دارد فعالیت کنند.

■ می‌خواهم عالیجناب چاوس را «رئیس‌جمهور نفت» بنامم چرا که پیش از حکومت ایشان در ونزوئلا، عربستان‌سعودی با راه‌انداختن جنگ قیمتی و رقابت با ونزوئلا بر سر کسب سهم بازار قیمت نفت را به حدود ۱۰ دلار رساند. این آقای چاوس بود که پس از کسب قدرت به همگرایی با اوپک روی آورد تا قیمت‌ها افزایش یابد و این سازمان هم برای قدرشناسی چهلمین سالگردش را در کاراکاس برگزار کرد و دبیرکلی اوپک را هم به ونزوئلا هدیه کرد. حالا...

اجازه بدهید. قبل از رئیس‌جمهور چاوس ونزوئلا برای شرکت ملی نفتش (پی. دی. وستا) استراتژی خاصی داشت. چرا که تولید نفتمان آنقدر زیاد بود که حتی اگر قیمت نفت پایین می‌آمد برایمان اهمیتی نداشت. آن وقت‌ها استراتژی این بود که قیمت را به حدی پایین بیاوریم که در بازار رقابتی به نفع پی. دی. وستا باشد. در حقیقت شرکت نفت با پایین‌آوردن قیمت نفت درصدد تشویق دولت برای خصوصی‌سازی پترو. اس. ای بود. بنابراین وقتی قیمت‌های جهانی نفت نزول کرد شرکت ملی نفت ونزوئلا دیگر سود زیادی برای دولت نداشت و دولت ونزوئلا هم به سمت خصوصی‌سازی پترو. اس. ای رفت. بنابراین اتخاذ سیاست سهم بازار یک استراتژی بود.

عکس: مهدی حسنی، شرق

■ چه شد که پس از آمدن هوگو چاوس این استراتژی به هم خورد؟

رئیس‌جمهور چاوس پس از به قدرت رسیدن سیاست بستن شیرهای نفت را اتخاذ کرد تا تولید زیاد نفت متوقف شود. بنابراین استراتژی ونزوئلا برای همکاری با اوپک و بالا بودن قیمت نفت شکل گرفت. آقای چاوس همچنین با خصوصی‌شدن پی‌دی‌وتسا مخالفت کرد.

■ با توجه به نزدیکی دولت پیشین ونزوئلا به ایالات متحده می‌توان تحلیل کرد که تا پیش از چاوس شیرهای نفت کشور شما به‌دست شرکت‌های آمریکایی بوده است؟

نه فقط دست آمریکا که دست مصرف‌کنندگان بود. اگر نقشه دنیا را در نظر بگیرید انرژی در بخش‌های خاصی از دنیا وجود دارد. در خاورمیانه تنها ایران و عربستان هستند که توانسته‌اند سطح تولیدشان را در حد بالا نگه دارند. تولید نفت امارات و کویت پایین است و عراق هم به‌خاطر مشکلاتش نتوانسته تولید نفتش را بالا ببرد. روسیه هم تلاش کرد که تولیدش را به روزانه ۱۲ میلیون بشکه برساند اما نتوانست و تنها ۹ میلیون بشکه تولید کرد. اگر کمی بالاتر بیایید خواهید دید که تولید نفت در دریای شمال در حال نزول است. اما اگر به این طرف نقشه دنیا و به آمریکای جنوبی بیایید خواهید دید که ونزوئلا تنها کشوری است که ذخایر نفتش تا ۳۰۰ سال آینده ادامه خواهد داشت. بنابراین موضوع تنها آقای چاوس نیست. این مصرف‌کنندگان هستند که نیاز به ذخایر نفت ونزوئلا دارند.

■ سئوالی که این روزها ذهن هر فعال نفتی را درگیر می‌کند این است که چرا آقای چاوس بحث فروش نفت ارزان قیمت را به مردم فقیر آمریکا مطرح می‌کند؟ این مسئله خیلی عجیب است.

این سئوال خیلی خوبی است. تصمیم آقای چاوس یک «سیاست» است. چون آمریکایی‌ها به ونزوئلا حمله می‌کنند آقای چاوس می‌خواهد نشان دهد که جزایر مختلفی در آمریکا وجود دارند که حتی پول خرید نفت را ندارند. آقای چاوس به یکی از شرکت‌های زیرمجموعه پی‌دی‌وتسا به‌نام «سیتکو» ابلاغ کرد که با تخفیف ۳۰ درصدی گاز و نفت را به شهروندان فقیر آمریکا برساند. پیش از آن کنگره آمریکا از شرکت‌های نفتی خواسته بود که امکان فروش ارزان سوخت را برای مردم فقیر بررسی کنند که «سیتکو» تنها شرکتی بود که به این درخواست جواب داد. دولت آمریکا به هوگو چاوس حمله می‌کند، می‌گوید آقای چاوس دیکتاتور است و به نظر مردم اهمیت نمی‌دهد. آقای چاوس با این «سیاست» می‌خواست به افکار عمومی آمریکا ثابت کند که این حرف درست نیست و می‌خواهد به مردم کمک کند. در حقیقت چاوس یک حرکت سیاسی کرد تا آمریکا دیگر نتواند از این حرف‌ها بزند.

■ آیا مردم ونزوئلا با این سیاست موافقند؟ آنها مایلند ذخایرشان را به قیمت ارزان به دیگر کشورها واگذار کنند؟

ما مقدار بسیار کمی از سوختی که برای پالایش به آمریکا می‌رود را با قیمت پایین در اختیار فقرای آمریکا قرار می‌دهیم و در حقیقت از سود شرکتی که در آمریکا (سیتکو) فعالیت می‌کند کاسته می‌شود.

■ اما بالاخره نفت جزء ذخایر ملی ونزوئلا است حتی اگر اندک باشد. آیا نظر مردم را پرسیده‌اید؟

رئیس‌جمهور چاوس در زمان انتخابات قول داده بود که به مردم کمک کند و پی‌دی‌وتسا را از شرکتی که فقط به تعداد محدودی سود می‌رساند به شرکت‌های عامی تبدیل نماید که به همه مردم سود برساند.

■ به مردم ونزوئلا یا مردم سراسر جهان؟!

به مردم ونزوئلا.

■ اما فروش ارزان نفت به فقرای آمریکا از درآمد ملی مردم ونزوئلا به نفع مردم آمریکا کاسته است!

کمکی که به مردم آمریکا می‌شود از طریق شرکت «سیتکو» است. وقتی این شرکت به مردم آمریکا کمک می‌کند از میزان مالیاتش کاسته می‌شود.

■ آیا این کمک‌ها در افکار عمومی مردم آمریکا به نفع چاوس کاری کرده است؟

بله. خیلی زیاد. آقای چاوس سفری به نیویورک داشتند. در آن سفر مردم بسیار گرم از ایشان استقبال کردند. ما فقط از طریق شرکت «سیتکو» به مردم فقیر آمریکا کمک نمی‌کنیم. به کسانی که بیماری چشمی دارند و نمی‌توانند به خوبی ما ببینند کمک می‌کنیم تا درمان شوند.

■ اجازه بدهید با توجه به نزدیکی اجلاس اوپک در کاراکاس کمی به این بحث بپردازیم. کارشناسان نفتی ونزوئلا و عربستان را در دو سوی اوپک قرار می‌دهند که سیاست‌هایشان با هم در تضاد است. آیا شما قبول دارید؟

بنده دو سال مسئول تدوین استراتژی اوپک بودم. برای من کمی مشکل بود که سیاست‌های عربستان و عرب‌ها را درک کنم. دو مسئله مهم بین ما و عربستان وجود دارد. یکی قیمت است و دیگری سهمیه تولید.

■ ریشه اختلاف بین عربستان و ونزوئلا در اوپک چیست؟

ما مشکلی با عربستان سعودی نداریم.

■ این قابل کتمان نیست. شما را به دوره کبوترها و بازهای اوپک بازمی‌گردانم.

اختلاف‌نظر کشورهای عضو اوپک جزیی است. در خاورمیانه عربستان می‌خواهد همیشه سیاستش را بر اوپک دیکته کند. اما این موضوع درباره ایران صدق نمی‌کند. ما اختلافی با عربستان نداریم. نظر ونزوئلا این است که تولید نفت را کاهش داده و قیمت نفت را افزایش دهد. کشورهای تولیدکننده از این سیاست سود خواهند برد و تنها مصرف‌کنندگان زیان خواهند دید. ما مطمئن نیستیم نظر سایر کشورهای عربی (به جز عربستان) هم مطابق با همین نظری است که عرض کردم یا خیر.

■ در شرایطی که قیمت‌های نفت بسیار صعودی است و اقتصاد دنیا را تحت تاثیر قرار می‌دهد این سیاست باعث می‌شود که کشورهای تولیدکننده مقصر محسوب شوند.

درست است که قیمت‌های نفت بالا می‌رود اما خودمان را مقصر نمی‌دانیم. تنها هدف‌مان این است که بتوانیم حداکثر منفعت را به ونزوئلا برسانیم.

■ به نظر شما سیاست آمریکا چه میزان بر تصمیم‌گیری‌ها در اوپک نفوذ دارد؟

خیلی زیاد.

■ می‌توانید بیشتر توضیح دهید؟

نمی‌خواهم از کشور خاصی اسم ببرم. باید عرض کنم که برخی کشورهای عضو اوپک ارتباطات بسیار نزدیکی در اوپک دارند. فرهنگ ایرانی از دیرباز فرهنگ داد و ستد بوده است شما می‌توانید درک کنید که وقتی کسی در یک داد و ستد قرار گرفت چطور رفتار می‌کند. [آقای ورما به طور غیرمستقیم سعی دارد بگوید کشورهایی که در اوپک تصمیم‌گیر هستند با آمریکا رابطه اقتصادی بسیار خوبی دارند و وقتی کشوری روابط اقتصادی با کشوری دارد ملاحظاتی هم در نظر می‌گیرد. او نمی‌خواهد از این کشورها اسم ببرد.]

■ آیا ملاحظات سیاسی برخی از اعضای اوپک در تصمیم‌گیری برای سقف تولید و افزایش یا کاهش آن موثر است؟

جواب شما را نخواهم داد!

■ آیا همانطور که ونزوئلا در عرصه سیاست با آمریکا مقابله دارد در اوپک نیز با سیاست‌های ایالات متحده مخالفت می‌کند؟

ما سیاست خاصی بر ضد آمریکا نداریم. تنها می‌خواهیم طوری رفتار کنیم که به نفع منابع‌مان باشد. همین سیاست را در اوپک هم داریم.

■ قیمت مناسب برای هر بشکه نفت از نظر ونزوئلا چقدر است؟

پاسخ به این سئوال بسیار سخت است. در سال ۱۹۷۵ قیمت هر بشکه نفت ۳۵ دلار بود. اگر آن نسبت را در نظر بگیریم قیمت نفت هنوز به آن میزان نرسیده است.

■ با توجه به مسئولیت شما در تدوین سیاست‌های اوپک بفرمایید در این مقطع اوپک باید سقف تولیدش را کاهش دهد یا افزایش. مصرف‌کنندگان اوپک را به عنوان یک کارتل نفتی که سیاست‌هایش باعث رشد بیش از حد قیمت نفت شده است مطرح می‌کنند.

برایم سخت است در این موقعیت در مورد سیاست‌های اوپک نظر بدهم. احساس می‌کنم که سیاست‌های اوپک قیمت‌ها را دیکته نمی‌کند بلکه این سیاست‌های دنیا است که چنین قیمت‌هایی را رقم زده است نظیر کمبود ظرفیت پالایشگاه‌ها و رشد اقتصادی و نتیجتاً مصرف نفت چین. این مسائل بر قیمت نفت موثر است که همه‌اش در اوپک تصمیم‌گیری نمی‌شود.

■ در اجلاس کاراکاس آیا ونزوئلا تدبیر خاصی برای تصمیم‌گیری اوپک اندیشیده است؟ آیا باید منتظر سورپریزی بود؟

بزرگترین سورپریز این است که ایران و ونزوئلا با هم همکاری می‌کنند. فلسفه اصلی ونزوئلا این است که زندگی بهتری را از طریق شرکت پی‌دی‌وتسا برای مردم کشورش رقم بزنند.

■ یعنی هر سیاستی که به افزایش قیمت نفت بینجامد. درست متوجه شدم؟

درست است.

■ رئیس‌جمهور ایران پیشنهادی برای تقویت صندوق اوپک برای کمک به کشورهای فقیر ارائه کرده است. با توجه به سیاست‌های آقای چاوس آیا دولت ونزوئلا از این پیشنهاد ایران حمایت خواهد کرد؟

نظر خاصی در این زمینه ندارم.

خلاصه گفت‌وگو

۱- تصمیم آقای چاوس برای ارزان فروشی نفت به فقرا یک «سیاست» است. چون آمریکایی‌ها به ونزوئلا حمله می‌کنند آقای چاوس می‌خواهد نشان دهد که جزایر مختلفی در آمریکا وجود دارند که حتی پول خرید نفت را ندارند.

۲- نظر ونزوئلا این است که تولید نفت را کاهش داده و قیمت نفت را افزایش دهد. مطمئن نیستیم نظر سایر کشورهای عربی (به جز عربستان) هم مطابق با همین نظری است که عرض کردم یا خیر.

۳- بزرگترین سورپریز اجلاس کاراکاس این است که ایران و ونزوئلا با هم همکاری می‌کنند.

۴- دو مسئله مهم بین ما و عربستان وجود دارد. یکی قیمت است و دیگری سهمیه تولید.

یادداشت

کلید توسعه اقتصادی در دست سنت

پویان مشایخ آهنگرانی

بی‌گمان اگر از هر کسی بپرسید که بزرگترین گرفتاری اقتصادی کشور چیست از گرانی و بیکاری نام می‌برد. برای پی بردن به ریشه این گرفتاری‌ها باید به نحوه تولید کالا و خدمات توجه کنیم. برای اینکه کالا یا خدماتی تولید شود باید سرمایه و نیروی کار به نحوی در کنار یکدیگر قرار گیرند. تفاوت سیستم‌های اقتصادی مختلف نیز به نحوه به هم رسیدن نیروی کار و سرمایه وابسته است. هرچه سرمایه آسان‌تر در اختیار آحاد تولیدکننده قرار گیرد کالا و خدمات بیشتری تولید شده و نیروی کار بیشتری مشغول کار می‌گردد. در جامعه صاحبان سرمایه پس‌اندازکنندگان هستند که بخشی از درآمدشان را حاضرند در اختیار تولیدکننده‌ای قرار دهند تا در موعد مقرر طبق قرارداد از پیش تعیین‌شده‌ای در بخشی از سود حاصل از تولید سهیم شوند. بعد از انقلاب اسلامی با توجه به مبانی فقهی قراردادهای مالی سعی شده است که نظام بانکی مطابق آن قراردادها عمل کرده تا شبهه ربوی بودن آنها مرتفع شود. در این نوشتار صرفاً از لحاظ اقتصادی به نقاط ضعف سیستم بانکی فعلی اشاره می‌کنم و بحث فقهی را به علمای حوزه واگذار می‌کنم. بازار پولی همانند هر بازار دیگری از دو رکن عرضه و تقاضا تشکیل شده است. نرخ بهره تعادلی نرخی خواهد بود که در آن نرخ مازاد عرضه یا مازاد تقاضا موجود نباشد. در سیستم فعلی بانکی نرخ سود به‌صورت دستوری تعیین می‌شود و عموماً این نرخ به گونه‌ای بوده است که در آن مازاد تقاضا وجود داشته است. از این رو بازار غیررسمی پول به موازات سیستم بانکی به‌وجود آمده است تا پاسخگوی مازاد تقاضا باشد. تفاوت این بازار با سیستم بانکی در این است که در آن افراد به اتکای یکدیگر وام می‌دهند در حالی که در سیستم بانکی افراد چه وام‌دهنده، چه وام‌گیرنده فقط با سیستم بانکی طرف هستند. از این رو ریسک ورشکستگی افراد در سیستم بانکی به پس‌اندازکنندگان منتقل نمی‌گردد. در حالی که در بازار غیررسمی پول ریسک اعتباری افراد دومینووار همه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و بالنتیجه به علت ریسک موجود در این بازار افراد کمتر سرمایه‌گذاری می‌کنند و در صورت سرمایه‌گذاری بهره بالاتری طلب می‌کنند تا ورشکستگی احتمالی طرف مقابل را جبران کند. بنابراین تا زمانی که بازار غیررسمی پول وجود دارد صحبت از نرخ بهره نباید به نرخ سود بانکی محدود شود و می‌بایست نرخ بهره بازار غیررسمی پول را نیز در نظر گرفت. ضمناً باید در نظر داشت که به علت قانونمند نبودن بازار غیررسمی تبعات اجتماعی ناگواری نیز همراه این بازار است که حجم بالای پرونده‌های مالی و چک در قوه قضائیه از آن جمله است. برای قانونمند کردن بازار پولی و پایان دادن به بازار غیررسمی از لحاظ اقتصادی راهی جز آزاد کردن این بازار وجود ندارد. بانک‌ها باید در تعیین نرخ سود آزاد باشند و امکان فعالیت بانک‌های خصوصی بیشتر از پیش فراهم آید و اوراق قرضه در بازار بورس مورد معامله قرار بگیرد و عرضه و تقاضای پول باید تعیین‌کننده نرخ سود باشد. در این صورت نه تنها گرفتاری‌های اجتماعی بازار غیررسمی پول منتفی خواهد شد بلکه امکان دسترسی تولیدکنندگان برای سرمایه بیشتر فراهم خواهد شد و در نتیجه با رشد تولید و امکان فراهم شدن بیشتر موقعیت‌های شغلی درآمد آحاد جامعه نیز افزایش خواهد یافت. بدون اصلاح سیستم فعلی بانکی امکان استفاده از تمام ظرفیت‌های تولیدی در کشور ممکن نیست. سیستم بانکی کشور مورد انتقاد علمای حوزه هم بوده است. هفته گذشته آیت‌الله نوری همدانی در دیدار با مدیر منطقه‌ای بورس قم ضمن تایید ماهیت بورس فرمودند: «ظاهر فعالیت بانک‌ها اسلامی است، ولی قالب کاری آنها ربایی است اما شبهه ربا در بورس وجود ندارد؛ زیرا افراد پول خود را در راه تولید و پیشرفت در جریان می‌اندازند و این خدمت بزرگی است.» ماه پیش نیز آیت‌الله مصباح یزدی در کنفرانس بانکداری اسلامی این گونه نظر خود را ابراز کردند: «نه تنها بازار آزاد ما بلکه بنگاه‌های اقتصادی دولتی که سرآمد آن، بانک‌ها هستند گرفتار ربا هستند.» حجت‌الاسلام سیدعباس موسویان مدیر گروه اقتصاد پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی قم، در مصاحبه‌ای در سال گذشته ضمن انتقاد از سیستم بانکی فعلی از آزادسازی بازار پول این گونه دفاع کردند: «در برنامه بلندمدت به سمتی برویم که بازار را از جهت تعیین نرخ آزاد بگذاریم. بانک‌ها به صورت آزادانه نرخ‌هایی را ارائه دهند و براساس تعادل بازار- چه برای سپرده‌ها، چه برای تسهیلات- نرخ شکل بگیرد.» (روزنامه شرق، ۲۸ آذر ۸۴) اصلاح بازار پول نقش اصلی در افزایش تولید و کاهش بیکاری دارد و باز شدن گره آن صرفاً به‌دست روحانیت و علمای حوزه امکان‌پذیر است تا بر مبنای نظر فقهی ایشان بانکداری غیرربوی و در عین حال کارا در اقتصاد کشور امکان فعالیت داشته باشد.

خبر

تحویل اولین کشتی آلمانی

فارس: مدیرعامل شرکت صدرا گفت: اولین کشتی سفارش شرکت آلمانی ریکمرز- لینر سال آینده تحویل این کشور داده می‌شود. جلیل خبره در خصوص ساخت ۴ فروند کشتی برای شرکت آلمانی ریکمرز- لینر اظهار داشت: مهندسی ساخت این کشتی‌ها از ابتدای سال جاری آغاز شده است. وی افزود: خرید عمده ساخت کشتی‌ها انجام شده است. کار ساخت این کشتی‌ها پشت هم و به فاصله چهار ماه از یکدیگر آغاز خواهد شد. خبره تصریح کرد: ارزش قرارداد ساخت چهار فروند کشتی برای این شرکت آلمانی حدود ۱۲۰ میلیون دلار است. به گفته وی این چهار فروند کشتی چندمنظوره ظرفیت حمل ۲۴ هزار تن (DWT) را دارا است. به گزارش فارس، این شرکت آلمانی سفارش ساخت چهار کشتی چندمنظوره را به کارخانه کشتی‌سازی صدرا در بوشهر داده بود و این شرکت باید این کشتی‌ها را بین جولای (تیرماه) ۲۰۰۷ تا جولای ۲۰۰۸ میلادی تحویل شرکت آلمانی دهد. کشتی‌های سفارش داده شده از قابلیت حمل خودرو نیز برخوردار است و از این کشتی‌ها در مسیر آمریکا، اروپا، خاورمیانه و هند استفاده خواهد شد. این کشتی‌ها جایگزین شناورهای اجاره‌ای فعلی شرکت ریکمرز- لینر خواهند شد.